

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Mussolini proti demokraciji

PROTI ILUZIJAM DEMOKRACIJE. — O DRŽAVNIH IN VLADNIH OBLIKAH. — MADŽARSKA LAHKO RAČUNA S PRIJATELJSTVOM ITALIJE.

BUDIMPEŠTA, 7. novembra. Rimski korespondent »Budapesti Hirlapa« je imel daljši razgovor z italijanskim diktatorjem Mussolinijem o državnih in vladnih oblikah. Mussolini je razvil med razgovorom sledeče misli: »Noben narod, ki zapusti tla svojih tradicij, ne more zaznamovati zgodovinskih uspehov. Vsaka vladna oblika je izraz socialnih strasti kakor tudi gospodarskih in intelektualnih zahtev naroda. Ne verjamem v življenjsko sposobnost umetno importiranih idej. Ravno tako pa sem mnenja, da tudi čisti teoretični koncept ne more zadostiti vseh narodov in vseh političnih atmosfer. Obsojam demokracijo, kar sem že ponovno naglašal, ker si demokracija že v naprej ustvarja

tip posameznega človeka ali naroda in živi potem v domnevi, da ta tip tudi dejanski obstoja. Ravno v tem pa leži izvor velikih zgodovinskih tragedij.«

Tekom nadaljnjega razgovora se je Mussolini izrazil tudi o Madžarski. Izjavil je med drugim, da bo Madžarska s svojo tisočletno državno tradicijo in staro ustavno obliko že našla modus vivendi.

Kar se tiče boja za revizijo trianon ske mirovne pogodbe, pa je Mussolini odločno izjavil: »O tem vprašanju ne morem reči nič drugega, kakor ponoviti besede, ki sem jih izrekel ob velikem odobravanju italijanskega parlamenta: »Madžarska lahko vedno računa s prijateljstvom Italije.«

Konkordatska pogajanja z Vatikanom

BEOGRAD, 7. novembra. Kakor poroča »Pravda« iz Rima, so konkordatska pogajanja med Vatikanom in jugoslovansko vlado že toliko napredovala, da bo pogodba v kratkem podpisana. Glavne določbe se nanašajo na novo razdelitev diecez v Jugoslaviji. To vprašanje bo rešeno na ta način, da jugoslovansko ozemlje ne bo več podrejeno inozemskim škofom.

Mednarodni kongres agrarnih strank

BERLIN, 7. novembra. Pogajanja, ki jih je uvedla nemška kmečka zveza z vsemi agrarnimi strankami in kmečkimi zvezami v Evropi v svrhu sklicanja velikega mednarodnega kongresa v Berlinu, so se končala z upehom. Kongres se bo vršil meseca decembra v Berlinu. Razen medsebojnega podpiranja v političnih vprašanjih je glavni cilj ustanavljaljoče se zelene internacionale povzdiga racionalnega gospodarstva z intenzivno izgradnjo strokovnega šolstva, kakor tudi uvedbo cenih kmetijskih strojev.

Austrijske reparacijske obveznosti

PARIZ, 7. novembra. Odbor za ureditev reparacij vzhodnih dežel je včeraj zaključil razpravo o reparacijskem dolgu Avstrije. Ker so avstr. delegati iz

javili, da Avstrija ne more prevzeti reparacijskih obveznosti, je bilo sklenjeno, da se izroči kompleks vseh vprašanih drugi haaški konferenci, ki bo odločila o tem, ali naj se avstrijski reparacijski dolg sploh črta, oziroma, na kak način naj bi se vršilo plačevanje.

Napeti odnosi na Poljskem

BERLIN, 7. novembra. Kakor poročajo listi iz Poznanja, postaja napetost, odkar so se pojavili v poljskem parlamentu oboroženi oficirji, vedno večja. V Varšavi, Lvovu, Lodzu, Přemyслу, Dombrovi itd. so se vršile velike delavske demonstracije proti vladni in Pilsudskemu in manifestacije za pravice sejm. Vlada je v vseh mestih in industrijskih središčih ojačila policijo in pripravljeno je tudi vojaštvo. Po zanesljivih poročilih baje pripravljajo socialisti državni prevrat. Na zadnji seji vladne večine je baje polkovnik Slavik izjavil, da je vlada dobro informirana o vseh socialističnih namerah. Vso akcijo naj bi vodili socialistični voditelji iz Gdanškega.

Pogajanja za sestavo vlade na češkoslovaškem

PRAGA, 7. novembra. Designirani ministrski predsednik Udržal je sprejel včeraj zastopnika češke narodne socialistične stranke dr. Franka, ki je izjavil, da se je njegova stranka že odločila, da odpošlje svoje zastopnike k pogajanjem za sestavo nove vlade in nove vladne večine v parlamentu in sicer na podlagi javnosti že znanega programa.

Angleški poslanik pri sovjetski vladi

LONDON, 7. november. Kakor poroča diplomatski korespondent »Daily Telegrapha«, bo za angleškega poslanika v Moskvi imenovan bivši poslaniški upravnik v Moskvi, sir Robert Hodgson.

Večer koroške pesmi.

Prvič po desetih letih bomo imeli v Mariboru v nedeljo priliko slišati pravo narodno pesem, ki smo jo doslej poznali le poumetnično. Naši rojaki iz Korotana bodo zapeli 23 narodnih pesmi, ki so nam večidel še neznane. Izvajanje pesmi bo pristno narodno, pesmi bodo pete tako, kot jih poje slovenski koroški živelj že dolga stotletja. Od pesmi, ki so občinstvu že znane, omenjamo le: »Mav čriez izaro«, »Vigred približa se«, »Čoj so ti ste st'zdice«, »Pojdam v rute« in »Spov ptičke poje«. Ostale pesmi so širši javnosti še povsem neznane. So to: »Saj či frajda več na svijte«, »Horjančce so dro lape«, »Moja ljubca m' je pošto posvava«, »Bodi zdrava, sestra draga«, »Treba ni, treba ni«, »Kadar Zila noj Drava«, »Je pa Kraičč posvava«, Dževa je ščinkelca«, »Draha Minka, bodi zdrava«, »Sönter pojde«, »Niederliih s'm se podava«, in »Pojdamo v Škupce«. Pesmi so večji del ljubavnega značaja, prožete z narodnim duhom in bodo občinstvu gotovo ugajale. Občinstvo naprošajo prreditelji, da si nabavi vstopnice že v predprodaji, da bo večerna blagajna olajšana in da se bo koncert mogel pričeti točno ob 20. uri. Vstopnice se dobe pri Zlati Brišnik v Gosposki ulici ter v podružnici Ciri-love tiskarne na Aleksandrovi cesti.

Požar na Dravskem polju.

Pri gostilničarju Zdolšku v Sv. Lovrencu je nastal v torek v skednju ogenj, ki je kmalu zajel zaloge sena in slame ter uničil lesene hleve. Le z velikim trudom so rešili zbegano živino. Škoda znaša do 100.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino.

Policijska kronika.

Od srede na četrtek sta bili aretirani radi razgrajanja dve osebi, radi manjših prestopkov pa je bilo vloženih 14 ovadb, med njimi pet radi avtomobilskih predpisov. — Aretiran je bil F. Z., ki je v pozni uri razgrajal na Koroški cesti pred neko gostilno in klical stražnike »na korajžo«. Moral je k »Grafu« in korajža se mu je do jutra ohladila. Moral pa bo razen tega še prispevati v sklad mestnih ubogih. —

Za jesen in zimo KARO-čevlje. VI.

Likvidacija prošlosti — organizacija bodočnosti

Se dober teden dni in Maribor je kot sedež državne uprave in samouprave mariborske oblasti — bil. 10. tm. preneha poslovati mariborski veliki župan, s 15. tm. pa oblastni komisar. Ves upravni aparat dosedanje oblasne samouprave aparata s 15. tm. ukinjen in njegovi posli preidejo na bansko upravo. V tem trenutku še ni jasno, kaj bo z okrajnimi zastopi in okrajnimi čestnimi odbori. Dosedanjo oblasno uradništvo bo deloma prevzeto in prevedeno v odgovarjajoče skupine državnih uradnikov, deloma v bansko službo, deloma pa odpuščeno. Do 4. dec. t. l. mora biti likvidacija županij in oblasti do konca izvršena.

Dne 11. tm. prične poslovanje bana dravske banovine na sedežu v Ljubljani in obenem prične funkcionirati banska uprava v osmih oddelkih, kakor smo to že včeraj podrobno opisali. Dejanski organizator in uradni šef vseh oddelkov banske uprave bo banski pomočnik. Z dnem, ko preneha obe slovenski oblasti s svojim poslovanjem, t. j. 15. tm. prevzame banovina vse oblasno premoženje. S tem dnem preidejo v bansko upravo zdravilišča Rogaška Slatina in Dobrna, vsi oblasni razsadniki, vse oblasne kmetijske šole, vse oblasne bolnice in hiralnice itd. Oddahnil si bo marsikdo, ki je dozdaj bil stalno pod Damoklejevim mečem oblasnih mogotcev, ki so pri nastavljanju osebja še vedno v prvi vrsti upoštevali priporočila gotovih ljudi, ki so bili pred 6. januarjem javno, po 6. januarju pa na tihem zagrizeni partizani. Oddahnil si bodo tudi razni zdravniki po naših bolnicah, kojih službena razmerja še vedno niso bila urejena, dasi je od prevzetja bolnic s strani oblasne samouprave poteklo že dobro poldrugo leto. Vsi ti bodo sedaj končno prišli do svojih pravic in — tako upamo — do objektivne rešitve njihovih personalnih vprašanj. Potrebne bodo mnogoštevilne reparacije in je zahteva vse naše javnosti upravičena, da se izvrše strogo po kriterijih zakonitih predpisov.

Banska uprava se bo vzdrževala in bo vršila svoje delo do 1. aprila 1930 deloma z vsemi dozdajšnjimi dohodki obeh oblasnih samouprav, deloma z državnimi krediti, ki bodo prenešeni iz državnega proračuna na bansko upravo (za zdravstvo, za pospeševanje kmetijstva itd.). Po 1. aprilu 1930 bo — kakor smo že tudi poročali — financiranje banske uprave šlo iz banskega proračuna, ki bo urejen s posebnim, novim zakonom o samoupravnih financah. V tem zakonu bo točno odrejeno, s katerimi dohodki bodo razpolagale banovine in občinske samouprave.

Banu bode že v kratkem dodeljen banski svet, ki bo štel v naši banovini kakih 22 do 25 članov, ki jih bo imenoval kralj iz posameznih gospodarskih in socialnih slojev prebivalstva. Člani banskega sveta bodo kot virilisti tudi načelniki vseh osem oddelkov banske uprave. Banski svet bo samo posvetovalni organ bana zlasti v razpravi o banskem proračunu, pravice odločevanja ne bo imel.

Vsa banska uprava bo koncentrirana v

Ljubljani in Maribor zaključno s 15. tm. izgubi svojo dosedanje pozicijo kot center važne državne upravne oblasti in pa samouprave za velik teritorij bivše mariborske oblasti. Mi smo stali vedno odločno na braniku gospodarskih in kulturnih interesov, ki so svoj čas bili mero-dajni za ustanovitev mariborske oblasti. Ali se je prebivalstvo Maribora samega dovolj zavedalo velikega pomena, ki ga je imel Maribor kot važen politično-upravni in gospodarski center, o tem danes ne bomo razpravljali. Dejstvo je, da je v najvažnejših momentih, ko je v preteklih dobah šlo za obrambo Maribora in njegove pozicije, vladalo med nami znatno mrtvilo. Danes, ko je zahteval velik državni interes demontiranje Maribora in njegovo zopetno uvrstitev med provin-

cialna mesta, lahko z mirno vestjo izrečemo sodbo, da se pozicije, katere je zavzemal Maribor, niti vredni nismo izkazali.

Ostane nam okrožni inšpektorat, glede katerega smo že izrekli svoje mnenje in upanje, da bo njegov delokrog čim bolj obsežen. Veseli nas, da se vsaj v tem pogledu krije z našim mnenjem tudi mnenje gospodov okrog »Slov. Gospodaria«, ki sicer navadno vedno rečejo, da je črno, kar ni označeno kot belo. Tudi oni želijo »v interesu državne uprave in v interesu ljudstva, da se inšpektoratu dodeli čim večji delokrog« in naj se »ideja dekoncentracije državne upravne oblasti, ki je dovedla do ustanovitve banovin, izvede tudi v banovini sami.« List izreka željo, naj bi »vsi oddelki banske uprave

bili zastopani tudi v Mariboru za vse ozemlje okrožnega inšpektorata (dozdajne mariborske oblasti), ker bo to v prid ljudstva in v prid banovine same in ker je to v skladu z idejo upravne preobnove celokupne naše države«. Upamo, da so gospodje, ki so pri navedenem listu mero-dajni, to svojo željo že tudi sporočili banu, ki lahko ministru za notranje zadeve takšen prenos poslov na okrožne inšpektorje predlaga.

Tako se torej izvršuje likvidacija dosedanje ureditve naše države, z njo žal tudi likvidacija Maribora kot važnega centra, in se pričinja gradnja nove državne stavbe. Upamo, da državi, njene-mu gospodarskemu, socialnemu in kulturnemu razvoju in napredku za njene-mu političnemu prestižu na zó v prid

Literarni razgovori

PISATELJ Dr. IVO ŠORLI

Svojo notarsko pisarno ima v tisti veliki rujavski hiši na Aleksandrovi cesti, v kateri so se nastanili odvetniki kakor lastovci pod cerkvenim krovom. Tja sem se tedaj napotil, premeril široke in zložne stopnice ter potkal na njegova vrata. Bil je slučajno sam v svoji sobi, ki je okrašena z veliko sliko kralja Aleksandra ter z manjšimi originali naših slikarjev. Nemoteno sva pričela najin literarni razgovor.

»Kdaj ste pričeli pisati?« je bilo moje prvo vprašanje.

Zamislil se je in dejal:

»Leta 1896, v šestem razredu goriške gimnazije. Profesor slovenščine mi je prerokoval, da bom pisatelj, zato sem tudi pričel s prozo. Kaj sem takrat napisal se več ne spominjam, kajti moje prve tiskane stvari so bile pesmi. Prinesel jih je »Ljubljanski Zvon« in od takrat sem postal sotrudnik vseh mogočih naših revij in založb. Ob maturi smo z Josipom Muronom, Ivanom Prijateljem in drugimi izdali znani almanah »Na razstanku«, a prva moja samostojna knjiga je izšla šele leta 1903; bil je to roman »Človek in pol«.

»In poznejša dela?«

»Tri leta pozneje mu je sledila »Pot za razpotjem«, l. 1907, so izšle »Novele in črtice«, poslej pa sem pisal samo za literarne revije. Sodeloval sem pri »Slovenki«, »Domačem Prijatelju« Zofke Kvedrove, »Ljubljanskem Zvonu«, katerega sem med vojno polnil skoraj sam, kajti pisal sem vanj pod tremi psevdonimi, pri »Domu in svetu« za časa Cankarjevega urejanja, pri »Slovenskih Večernicah«, »Plamenu« itd. Naslednje moje samostojne knjige so pa izšle po vojni. Prva sta bila natismjena »Bob in Tedi«, potem so prišli »Čirimurci«, l. 1924 je izšel »Zadnji val«, a šele istega leta mu je sledila novela »Golobovi«, moja poslednja knjiga.«

»Kateri pisatelji, domači in tuji, so vplivali na vaš razvoj?«

»Učil se nisem nikjer in zavestno tudi nisem pripadal nobeni šoli, čeprav so trdili, da sem naturalist. Mogoče to ni bilo prav, a teorija mi je bila vedno tuja in kar sem ustvaril, sem ustvaril iz sebe, iz notranje potrebe in občutja. Vodilna sila sta mi bila vselej le notranji nagon in potreba po pisanju in objavljanju. Groteske, na primer, katere najbolj ljubim in cenim, sem pisal vslej tedaj, ko se mi je najslabše godilo. Iskal sem poti iz grde in težke vsakdanosti v boljši svet ustvarjanja, kajti znano je, da kdor ima v življenju preveč grenkobe, išče sladkobe v umetnosti, v lepšem dopolnilu vsakdanosti. Bral pa sem seveda mnogo. S slovenskim slovstvom sem se v glavnem seznanil že kot srednješolec, v francosko, angleško in sploh svetovno literaturo pa sem se poglubil kot družabnik grofa Pina v Gradcu in Velikovu ter kot visokošolec v Gradcu in na Dunaju. V tisti dobi sem tudi največ pisal; z njo bi se v tem oziru dal primerjati samo še čas, ka-

tereza sem preživel kot notar v Pulju. V novem času čitam manj, le toliko, da ohranim zvezo z najvažnejšimi pojavi našega in tujega slovstva.

»Kateri domači in tuji pisatelji vam najbolj ugajajo in katera svoja dela najbolj cenite?«

»Od starejših imam najraje Kersnika in Mencingerja, od poznejših Tavčarja, od živčih pa Vladimira Levstika in nekatero dela Ivana Perglja. Iz tujih literatur sem poslovenil »Damo s kamelijami«, Maupasantove »Novele« in Cervantesove »Tri novele«, ki so izšle v samostojnih knjigah. S svojimi deli, posebno z nekaterimi, nisem zadovoljen. Kakor sem že dejal, so mi najljubše še groteske, a rad imam tudi nekatere krajše stvari, ki so izšle v revijah, kakor n. pr. »Disonanca«, objavljene v »Domu in svetu«.

»In sedaj? Zakaj ste sedaj utihnili?«

»Vsakdanje delo mi ne pušča časa za pisanje, a mimo tega smatram sedanjost dobo svojega življenja kot najneprimernejšo za slovstveno ustvarjanje. Človek med 50. in 60. letom ni ne mlad ne star. Mladostna čustvovanja so ugasnila, spomin se pa še niso prebudili, zato čakam, kakor je čakal tudi Tavčar, ki nam je dal svoje najboljšo bašo po tej osrednji življenjski krizi.«

Tako sva dovršila razgovor o njegovem lastnem delu in prešla na splošna naša literarna vprašanja, pred vsem na vprašanja slovenskih slovstvenih skupin krog »Doma in sveta«, socialistov, itd. »Najznačilnejši pojav današnjega našega slovstva je kaos in iskanje. Vse disorientacije pa so krive pred vsem razne teorije, kajti teorije so vsaki umetnosti vedno škodljive. Prava in resnična umetnost je neodvisna od teorij in tendenc, pa najsibodo te takšne ali drugačne. Razvili pa se bomo takoj, čim pride močna in zdrava reakcija na sedanje beganje. Naš slovenski jezik bo zopet zacvetel in bo kot književni jezik vedno ostal samosvoj. Tudi kulturno zблиžanje z brati Hrvati in Srbi se bo razvijalo le zelo polagoma in prav je tako, kajti oni, ki hočejo to zблиžanje za vsako ceno forsirati, stvari samo škodujejo. Zdravo in normalno zблиževanje je pa vsekakor pravilno in potrebno.«

»In naposled še eno vprašanje: »Kaj sodite o naši slovstveni kritiki?«

»To, da sodi vsaka skupina po svoje in je zato naša kritika vedno neobjektivna. Pravega, objektivnega in avtoritativnega slovstvenega kritika Slovenci doslej sploh še nismo imeli. Najboljši med sedanjimi je morda še Vidmar, toda on stavi previsoke zahteve in pozablja, da gozd ne obstoji samo iz treh visokih dreves. Če ni solnce, šibkejša se preje pogine.«

Tako sva dovršila najin literarni razgovor. Poslovil sem se in odšel, dr. Ivo Šorli je pa zopet postal notar. Poklical je svojo uradnico in ji diktiral suhoparne akte...

—r.

Mariborski in dnevni drobiž

Pogreb žrtve rajhenburške železniške katastrofe

Med tem ko so v Ljubljani spremljali k pokopu vlakovodjo Mirka V o d l a k a, se je včeraj popoldne vršil v Mariboru pogreb druge žrtve rajhenburške nesreče Rudolfa A r z e n š k a. Iz kapelice starega mestnega pokopališča v Strossmayerjevi ulici so spremili na pobreško pokopališče strojevodjo Rudolfa Arzenška številni stanovski tovariši, železničarji in množice občinstva, ki so sočustvovali s težko prizadeto rodbino.

Ob 16. se je pričel premikati skozi mesto veličasten, toda ginljiv sprevod. Pred kapelico je »Frohsinn« zapel »Vigred se povrne...«, delavsko godbeno društvo pa je zaigralo »Blagor mu...«. Pred krsto je član S. K. Železničarja nosil na črni blazini številna odlikovanja, ki si jih je pokojnik priboril pri raznih sportnih tekmovanjih, njegovi stanovski tovariši pa so nosili vrsto svežih vencev, med katerimi so se nahajali tudi venci S. K. Herkulesa iz Zagreba in Težkoatletskega saveza v Zagrebu. Med sprevodom, ki se je pomikal po Gregorčičevi in Gosposki ulici, čez Glavni trg in preko državnega mostu na Pobrežje, sta svirali železničarska godba »Drava« in delavska železničarska godba, nad pogrebi pa je krožilo letalo tvornice »Zlatorog« z žalnimi trakovi in se poslavljal od bivšega pilota na njegovi poslednji poti.

Ob odprtem grobu je govoril v imenu S. K. Železničarja g. Milan M o z e t i č, od tovariša pa so se poslovili tudi razni strojevodje.

Pokojnik je bil znan kot eden izmed najboljših strojevodij ljubljanske železniške direkcije. Bil je zelo priljubljen in je užival med železničarji kot strokovnjak in tovariš splošen ugled, o čemer je pričala tudi udeležba s strani občinstva na njegovi poslednji poti.

Razstava narodnih vezenin v Mariboru

G. Popović iz Novega Sada je razstavil te dni del svoje bogate zbirke narodnih vezenin in drugih zanimivih predmetov, ki so v tesni zvezi z zgodovino naše države. Razstava človeka osupne. Je to zbirka, ki jo je mogla ustvariti samo neprimerna ljubav do domovine in velika misel medsebojnega spoznavanja doma, spoznavanje kulturnih vrednot in dobrin našega troimenega naroda in v tujini. G. Popović je v to svojo nalogo zastavil ne samo vso svojo energijo, zastavil je v to tudi vse svoje imetje, bogato dedščino svojih prednikov. Razstava je zgolj propagandnega značaja. Propagira naj zanimanje za narodno zgodovino in umetnost, osobito umetnost v narodnih vezivih in nošah, ki posegajo po več stoletij nazaj. Pri nas se o narodni umetnosti mnogo govori, poznamo pa narodno umetnost naše domovine tako malo, da moramo biti g. Popoviću za bogat študij, ki ga razstava nudi, res hvaležni.

Umevno je, da je vzbudila ta razstava vsepovsod mnogo zanimanja, posebno v inozemstvu, Franciji, Angliji in zlasti v Ameriki.

Je bogato in okusno opremljena, pač prva te vrste v Mariboru. Zanimiv je študij motivov, ki so nam jasna priča, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi ne-le sorodni, temveč skoro da eno tudi v motivih, barvah in tehniki posameznih umetnin. Lepot naše narodne umetnosti se človek v tej razstavi lahko nauži. — Vstopnina 5 Din, ki pa velja za večkratni obisk tekom teh dni, je več nego nizka. Z njo pač stroški razstave sigurno niso poravnani. Posebej se opozarjajo šole (3 Din od osebe) da te prilike ne zamudijo. V mnogobrojnem obisku od strani občinstva pa bi se naj dalo prireditelju za požrtvovalnost in ljubav do stvari same primerno zadoščenje. Kdor obišče razstavo iz zanimanja in v svrhu študija, jo bo obiskal enkrat, dvakrat in mogoče še!

Himen.

Včeraj 6. t. m. se je poročil v Mariboru g. Joško Finžgar, posestnik v Sv. Marjeti na Dravskem polju, bivši oblastni poslanec, ugleden narodni in sokolski delavec, z gospodično Mici Pleterškovo iz Ješence pri Račah. Bilo srečno! —

Upokojitev ljubljanskega velikega župana.

Dosedanji ljubljanski veliki župan dr. Fran Vodopivec je na predlog predsednika ministrskega sveta upokojen.

Tudi v šolah več uvidevnosti!

Prejeli smo iz krogov prizadetih staršev in objavljamo:

Na eni izmed tukajšnjih dekliških meščanskih šol se pri pouku ročnih del stavijo na učenke zahteve, ki postajajo iz dveh razlogov vedno bolj nemogoče. Dekleta se morajo skoro vedno pozno v noči baviti z ročnimi deli, ako hočejo izdelati vse, kar gospodična učiteljica od njih zahteva, in morajo pri tem zanemarjati ostale predmete. Na drugi strani pa ta gospodična zahteva od učenk izdelovanje velike množine ročnih del, ki pomenijo mnogokrat luksuz in za katera morajo starši kupovati drago svilo in volno. Ali se gđna učiteljica zaveda, da smo starši povečini bolj revni kot ne in da nam je nemogoče, njene zahteve napram učenkam trajno izpolnjevati. Prosimo šolsko oblast, da javno obrazloži, v koliko smo starši dolžni kupovati tako drago blago za ročna dela. Uvidevnost je prvi postulat prave pedagogike — in upamo, da naš klic ne bo glas vpjočega v puščavi. —

Gostovanje orkestra graške opere

Koncertni biro Glasbene Maticice, ki se vedno odlikuje s svojimi visoko kvalitativnimi prireditvami, otvori letošnjo koncertno sezono z gostovanjem celokupnega orkestra graške opere pod osebnim vodstvom generalnega direktorja glasbe, prof. Kabasta. Koncert, o katerem bomo še spregovorili, bo drugo nedeljo, dne 17. novembra. —

Koncert v mestnem parku

se bo vršil v nedeljo, 10. tm. radi prihoda koroških Slovencev mesto ob običajni uri od 10.30—11.30. —

Hišne preiskave v Mariboru in okolici.

Policija in žandarmerija sta izvršila včeraj po raznih delavskih stanovanjih v mestu in okolici številne hišne preiskave in sicer v zvezi s komunističnimi letaki, ki so se pojavili v železniški delavnici in v premožovnem revirju. Kolikot nam je znano, je bil rezultat preiskav negativen in v Mariboru in v okolici, tudi niso bile izvršene nobene aretacije. —

Imenovanje v agrarni banki.

Dosedanji inspektor pri kmetijskem ministrstvu, naš rojak Miloš Štibler, je imenovan za šefa revizijskega oddelka privilegirane agrarne ban

Tajnosti zvezdnatega neba

SIBIRSKI, ARICONSKI IN JUŽNOAFRIŠKI NEBEŠKI ORJAKI. — SILEN
UČINEK PADCA VELIKEGA METEO RJA NA ZEMLJO.

Na nebu se je nenadoma nekaj zabliščalo. »Zvezda je ugasnila« — pravijo priprosti ljudje. V resnici je zažarel v vsemirju meteor, mrtev komad zvezde, ki je davno razpadla. Tako pa nas uči znanost, ki je prevrgla že celo vrsto napačnih nazorov o tajnostih zvezdnatega neba.

Zamislimo si tedaj samo sledeče: Lepega dne nastane nenadoma hrušč in trušč, kakor da drvi na tisoče brzih vlakov. Trdi, masivni komadi nebeškega prahu se pojavljajo v prostoru in pričenejo padati na velemešto. Učinek enega samega meteorja more biti strašnejši od bojnega viharja. Zgodovina še ni zabeležila podobnega slučaja, vendar ga zvezdoznanstvo ne izključuje.

Meteorji so dokaz o obstanku drugih solnčnih sistemov in drugih planetarnih skupin, ki se vrste okrog zvezd, ki jih vidimo na našem nebu.

Pred meseci so odkrili v južni Afriki ogromen meteorit. O njegovem obsegu obstojajo samo približni podatki, ker je popolnoma zarit v zemljo. Strokovnjaki računajo, da je težak 50—70 ton. V newyorškem prirodopisnem muzeju se nahaja znamenit Ahmighito-meteorit, ki tehtja 36 in pol tone in so ga smatrali za največjega na svetu, dokler ni bil odkrit še večji nebeški kamen v južni Afriki.

In vendar je tudi ta orjak iz vsemirja majhen, ako ga primerjamo z drugimi, še ne raziskanimi meteoriti. Dne 30. aprila 1908 so ob 7. zjutraj zapazili v sibirski guberniji Jenisejsk cel roj meteoritov. In čeprav se je zgodilo to nad slabo obljubeno pokrajino, vendar je nenavadni prizor opazovalo na stotine ljudi, ki so ob enem čuli silno grmenje, ki je spremljalo ta pojav. Potresna opazovalnica v Irkutsku je natančno zabeležila potrese, ki jih je povzročevalo padanje meteorjev na zemljo.

Ko je prispel ta roj meteoritov v področje zemeljskega ozračja, je potisnil pred seboj ogromne plasti zraka. Meteoriti so padali s tako brzino, da se zrak ob straneh ni mogel razpršiti, temveč se je vedno bolj zgoščeval. Ko so meteoriti padli na zemljo, se je razpočil zrak na vse strani. V Irkutsku in Kirenskem so natančno zabeležili ta zračni val. Cele milje daleč je zračni pritisk porušil dreve, uničil velika krčela severnih jelenov,

odnesel več hiš z vsem inventarjem vred in raztopil mnoge kovinske predmete. Kar je objel ta zračni val, vse je gorelo. Osemdeset kilometrov naokrog so zapazili šumske požare. K sreči je tamkajšnja pokrajina popolnoma neobljubena in slučajno tedaj tamkaj ni bilo niti nobenega lovca.

Toda tudi ti sibirski meteoriti so manjši od znanega meteorja, ki je napravil celo žrelo v Ariconi. Nikdo ne ve, kedaj je padel ta meteor na zemljo. Morda pred mnogo tisočletji. Dejstvo, da je padel orjaški kamen z neba, je ovekovečeno v velikem žrelu, ki ima v premeru 1300, globoko pa je 140 m pod ravnino, ki ga obdaja. Visok pa je meteor 170 metrov. Ustanovljena je bila že posebna družba, da izkoristi železo tega velikanca.

Vzemimo, da so meteoriti iz 1. 1908 padli na zemljo pet ur kasneje. V tem času bi se naš planet že tako premaknil, da bi kamenje padlo na severno Švedsko ali Norveško. Katastrofa bi bila potem seveda mnogo večja kakor v Sibiriji, ker bi bila uničena številna človeška življenja. In če bi se pripetilo to 10 ur pozneje, potem bi padel ta roj kamenja naravnost na Newyork, kar bi povzročilo katastrofo, kakršne ne pomni človeška zgodovina.

Kadar pride kak meteor v zračni prostor, drvi s tako naglico, da radi trenja z zrakom zažari in postane kakor kepa žarečega oglja. Zato ga vidimo, da leti kot zvezda, ki se je odrgala. V večini slučajev taki odpadki popolnoma zgore, še predno pridejo na zemljo, ker se železo in drugi elementi pretvorijo v okside ter se izgube v zračnem prostoru. Ako pa ta čudni roj vendarle doseže zemeljsko površino, potem govorimo o meteoritih.

Vsa telesa, ki spadajo v naš solnčni sistem, se gibljejo v obliki elipse, parabole ali hiperbole. Planet in večina poznanih nam kometov se gibljejo v elipsah, nekateri kometi so zavzeli obliko parabole, večina meteorjev pa se giblje v hiperbolah. Ta oblika dokazuje, da so meteorji krenili iz vsemirja v področje našega solnčnega sistema. Torej so naši gosti, ki so nas prišli posetit iz neznanih delov vsemirja. V zračnem prostoru nad zemljo lete z brzino 42 km v sekundi.

Rešilna misel

Rano zjutraj. Mlada dama je vstopila v trgovino pariškega trgovca z orožjem. Bila je očitno razburjena. Opažalo se je, da se hoče obvladati, kar pa se ji je popolnoma ponesrečilo. Nervozno se je tresla. Hotela je kupiti revolver, a je zahtevala, naj ga trgovec nabaše pred njenimi očmi, da bi bil takoj uporaben. Trgovec je pazljivo opazoval damo. Spominjal se je še dobro, da bi pred kratkim neki slaboumnež, ki je kupil samokres, skoro izvršil velik pokolj, da mu niso tega še pravočasno preprečili. Najraje bi, da ne bi prodal orožja. Gotovo ta dama nekaj razmišlja. Ali namerava izvršiti samomor ali pa koga ubiti. Toda, če ji on ne proda samokresa, pojde po njega drugam. Čemu torej ne bi on preprečil krvavi zločin.

Trgovcu je šinila med tem srečna misel v glavo. »Prav rad, gospa, samo izberite. Kakšen samokres želite?« Dama ni dolgo premišljala. S prstom je pokazala, da želi kupiti največji samokres od onih, katere ji je pokazal. Takoj se je pokazala, da je nevesča v orožju. Trgovec je vzel izbrani samokres in ga nabil pred očmi čudne stranke. Dama je pazljivo opazovala to delo. Nato je plačala in odšla iz trgovine.

Popoldne je nastalo na trgu Theatre Francaise veliko razburjenje, silna senzacija. Neka dama z ogromnim revolverjem v roki je pričela brez cilja divje streljati na potnike. Priskočil je stražnik, jo podrl na tla, ji iztrgal revolver iz rok in jo odvedel na policijski komisariat.

Tam se je razjasnila tragedija. Jeanne Armeau je imela ljubčka. Silno rada ga je imela, toda on se ji je izneveril in jo zapustil. In sedaj je hotela, da se zato

maščuje nad vsem človeštvom. Očividno se ji je omračil um.

Toda od devetih strelav, ki so bili izstreljeni iz neposredne bližine, nikdo ni bil ranjen. Kako to? Samo trgovec z orožjem ve, da je bil revolver napolnjen — s slepimi naboji.

Največji optimist na svetu

Šofer Said Abdul v Bombayju je peljal te dni nekega gospoda, ki je bil namenjen v Avstralijo, na parnik »Naldera«. Ko sta prišla do obrežja, je gost izjavil, da nima dovolj denarja pri sebi, da bi plačal pristojbino za vožnjo, obljubil pa mu je, da mu bo poslal denar po slugi iz kabine na parniku, kjer ima spravljenege. Said je res potrpežljivo čakal. Toda, predno je prišel sluga, je parnik že odplul. A Saida to ni niti najmanj motilo. Rekel je svojim prijateljem, da se bo gospod že enkrat vrnil in plačal pristojbino. Čakal je na svojem mestu in obenem navil taksameter, da je beležil naprej pristojbine. Čeprav je vedel, da bo preteklo tedne in tedne, predno se parnik vrne, je Said vztrajal na svojem mestu. Pil je, jedel in spal v svojem avtu in se nikakor ni dal odvrgniti od svojega sklepa. Obstoji pa tudi policijska odredba, kako dolgo sme taksi čakati ob obali. Ko ga je neki stražnik pozval, naj se odstrani, je Said mirno odgovoril, da se ne sme premakniti z mesta, ker čaka gospoda, ki mu je to ukazal. Naslednjega dne je postala policija proti njemu energičnejša in ga je obsodila na denarno globo. A tudi to Saidu ni nič motilo. Vztrajal je dalje na svojem mestu. Taksameter je kazal že 3760 dinarjev izdatkov, dočim je stala vožnja sama komaj 20 Din. Končno so Saida odposlali na opazovalnico, da ugotove, ali je pri zdravi pameti ali ne.

Tokio — raj arhitektov

Tujec, ki potuje v Tokio, se nadeja, da bo videl staro Japonsko, toda že ob vstopu v prestolico se mu nudi povsem nepričakovana slika. Ulice so razrite in razkopane, kakor najživahnejši odseki modernega bojišča. Nebotičniki se vzpenjajo nad papirnatimi hišicami preteklosti, kupi stavbnega kamenja, peska in opeke se gromadijo drug za drugim in tisoči delavcev, zidarjev in polirjev prehitujejo v poslu drug drugega.

Tam, kjer so nedavno še uspevala polja riža, se danes košatijo luksuzni deli bogatega japonskega mesta. Tokio je pravi raj arhitektov. Prestolnica se razvija z nenavadno brzino. Vse se trudi, da čim prej sleče s poslednjih ostankov preteklosti znake orijenta in si nadene evropsko lice. Prizadevanje Kemal paše v Angori je naravnost neznatno v primeri z gigantskimi deli in žrtvami Japoncev, ki so staro mesto zravnali z zemljo in zidajo novi Tokio.

Marsikomu tolika doslednost ne ugaja, vendar vzbuja napor, ki se pri obnavljanju Japonske manifestira, splošno začudenje in priznanje. Mnogi se vprašujejo, odkod toliko bogastvo, toliko denarja za tako razkošje. Toda Japonci vedo, kaj delajo. Arhitekti nimajo vezanih rok in dan obračunov še ni prišel.

Center Tokia je verna slika in izraz ameriških poslovnih središč. Široke ulice in prostrani trgi, napravljajo vtis Newyorka ali Čikaga. Tisoči trgovin in izložb ponujajo evropsko blago, le jezik domačinov se razlikuje od velikih evropskih jezikov. Dvigala dvigajo novega Japonca v pisarne, ki se nahajajo v višjih nadstropjih in šum japonskih stroje-pisk odmeva po hodnikih.

Japonci so zavrgli tudi svoje postelje in jih nadomestili z evropsko udobno posteljo. Stavbe niso slaba imitacija evropske arhitekture, kakor jih običajno srečujemo na vzhodu, temveč so sodobne in trajne. Veličastni parlament, ki bo kmalu dograjen, bi prav lahko služil v ponos najmodernejšim evropskim prestolicam. Pozornost vzbujata tudi kolo-dvora v Tokiju in Jokohami. Primitivne nosilnice je zamenjal taksi. Elektrifikacija napreduje v divjem tempu. Lokalni promet oskrbujejo električni vlaki, ki bodo kmalu vezali tudi Tokio z Jokohamo in mestom Kobe. Avtomatski telefoni so instalirani v vseh večjih mestih. Tramvajske proge se širijo v vseh smereh in časopisna podjetja grade nove centrale in uvajajo najmodernejše stroje.

Tako je mesto povsem izbrisalo stari, za Evropejca toli prikupljivi izraz, in ga zamenjalo z novim zapadnim, ki je poenostavil ves moderni svet. Le na vaseh, na deželi, še diha stara Japonska brez vsakršnega zapadnega vpliva, priprosta in originalna.

Zažgal lasno hčerko

Pred porotniki v Aleksandriji se je vršila te dni razprava, ki prča o strašni rodbinski maščevalnosti, ki je še vedno običajna v Egiptu. Obtožena sta bila bogata posestnica Meseda Loyd in njen sin Jusuf, ki sta hčerko oz. sestro živo zažgala na grmadi. Oba sta priznala svoj zločin in se zagovarjala s tem, da je umorjenka s svojim nečednim življenjem osramotila rodbino. Bila je zato obsojena v smrt na grmadi. Pri izvršitvi te »obsodbe« so se odigrali strahoviti prizori. Grmado so napravili ponoči in jo polili s petrolejem. Obsojenko, ki se je z vsemi svojimi močmi branila in obupno klicala na pomoč, so zvezali na rokah in nogah in jo potem vrgli na grmado, ki so jo takoj zažgali. Med vpitjem in kričanjem zbrane množice je nesrečnica med strašnimi mukami zgorela. Porotno sodišče je zverinsko mater in njenega sina obsodilo vsakega na 15 let težke ječe.

Tempo sodobnosti.

»Meta, morate me uslišati.«
»Velja, Stane. Toda vnaprej morava določiti, kdo dobi avto in kdo bo skrbel za otroka.«

Uspeh.

»Pomlajevanje je pri vas nepričakovano ugodno delovalo. Izgledate naravnost sijajno.«

»Tudi jaz se čudim. Sinoči me vratar ni niti pustil v kino, ker je bil za mladino vstop prepovedan!«

Sport

SK Rapid v Ptuj.

V nedeljo gostuje v Ptuj kombinirano moštvo SK Rapida proti prvemu moštvu SK Ptuja.

Službeno MO.

Za nedeljsko medmestno tekmo Celovec: Maribor so nominirani naslednji igralci: Koren II, Koren I, Barlovič, Seifert, Kirbiš, Prevornik, Hreščak II, Bertancelj, Terciletz, Starc, Priveršek, rezerva: Bröckl in Schmid. Navedeni igralci morajo biti od 14. v oblačilnicah SK Maribora v Ljudskem vrtu. S se

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 211

Ta nemi prizor med Imperijo, Bombom in Rolandom je imel v sebi nekaj prestrašnega. Roland je prišel tik do Imperije. Zdelo se je, da ne vidi Bomba. In ta je ta hip že začutil brezumno nado, da Roland ne prihaja zaradi njega.

Hripav vzdihljaj je napel njegove prsi.

Toda v istem trenutku je mahoma vztrepetal. Silna roka je bila padla na njegovo ramo, in ko je kardinal dvignil glavo, je zagledal dva prsta pred svojim obrazom lice Skalabrino. Krik groze, ki se je dvignil iz najgloblje globine njegovega bitja, je zamrl pred časom: Skalabrino je zamašil škofu usta s kunjjo.

Ko je bil Bembo onemljen, ga je orjak prijel z obeima rokama in ga odnesel iz salona.

Imperija je napol blazna prisostvovala temu strašnem prizoru, ne da bi mogla črhniti besedico.

Ko je Skalabrino izginil z Bombom, ji je bilo, kakor da se ji je odvalil kamen od srca.

Pogledala je Rolanda, in njegov obraz se ji je zdel sicer resen, skoraj žalosten, a ne strog in neizpros.

»Ah,« je zamrmrala s prisiljenim usmevom, »priznati moram, da sem se ustrašila... v prvem trenutku... Mislila sem..., saj se mi boste smejali... mislila sem... da hočete napasti mene... To je bil brezumen prazen strah... Kajneda?...

Ženski vendar ne boste storili zlega... da ne... Vi, ki ste tako plemeniti in velikodušni, se ne boste hoteli ponižati... z umorom...«

»Milostljiva,« je dejal Roland, »umreti morate.«

Ona je vsa preplašena odskočila in pogledala topo okrog sebe.

»Evo vam strupa,« je povzel, »ki vas umori brez muk.«

»Ubili ste Davilo, milostljiva; a to me ne briga. Toda umorili ste tudi svojo hčer; to je vzrok, da ste v mojih očeh pošast, ki ne sme živeti dalje. Bianka je mrtva.... Poginite tudi vi.«

Ona se je zagrohotala.

»Umreti!« je kriknila in oskalila zobe. »Umoriti se, ko se mi odpira življenje v toliki krasoti! Vi blaznite, gospod.«

»Življenje,« je dejal Roland. »Se je v enaki krasoti odpiralo Leonori, ki ste jo obsodili, Bianki, ki ste jo umorili, in meni, ki ste me pahnili v nesrečo. Ali ne razumete, da je mera katastrof in hudodelstev napolnjena do vrha? In da pomeni vaše življenje smrt vsemu, kar se vam približa? Dovolj je milostljiva; eno minuto imate časa, da se odločite...«

»Oh,« je vzkliknila ona in razpustila svoje lase v gesti tragične groze, »vi blaznite, saj vam pravim!«

»Jaz, da naj se umorim!... Umorite me vi, če hočete in če morete!«

V tem trenutku pa se je vrnil Skalabrino in se po-

stavil pred vrata.

»Morilca!« je zarijula. »Vidva sta sama morilca! Toda ne mislita, da se vama dam ugonobiti, ne da se branila... Klicala bom na pomoč... Pomagajte! Pomagajte!«

Ta hip je planil Roland nadjo. Prijel jo je za roko in jo potegnil k mizi, kamor je bil postavil steklenico.

»Milostljiva,« je dejal mrzlo — »izberite: ta strup, ali pa beneškega krvnika.«

»Krvnika!« je zajecjajala.

»Ne vem, kdo vas je ovadil, milostljiva, toda tisti dan, ko sem odšel iz Benetk, je bila obljubljena vsota petsto srebrnjakov tistemu, kdor more pokazati Svetu Desetorice sled, kam je pobegnila Imperija, morilka Ivana Davile.«

»Krvnika!« je ponovila ona vsa prepadena. »Ne, ne, nikar! Umorim se... prisežem vam... samo eno uro me pustite še živeti...«

»Pred vrati vaše palače čaka voz. Ako hočete živeti še mesec dni, pojdite z nama!«

»Ne, ne, oh, ne! Milost! Tako mlada sem še! Milost! Ljubila sem te, Roland! Ljubim te še vedno!«

Kruto je bilo poslušati ječanje te ženske.

Roland se je čutil presunjenega.

Morda bi jo bil zares pomilostil...

Ali je Skalabrino slutil, kaj se godi v duši njega, ki ga je imenoval svojega gospodarja?

Kdo ve?

Toda v trenutku, ko se je Imperija vrgla na kolena in iztegnila svoje roke, odvečene v obupu, je orjak pristopil s težkim, mirnim korakom in prijel za steklenico s strupom. Nato se je obrnil k Imperiji, ki mu je zrla z grozo nasproti; zgrabil jo je za lase, potegnil ji glavo nazaj, in ko je hotela kurtizana še enkrat zakričati, ji je izlil vsebino steklenice v usta.

Bilo je kakor strela.

Strašen... bliskovito nagel krč je stresel Imperijino telo...

Nato je obležala nepremično, vsa trda.

Skalabrino je vstal. Njegovo čelo je bilo znojno, njegovo lice spačeno, s hripavim glasom je zahropel:

»Zdaj pride on na vrsto!«

XVIII.

Kaj je pisal Roland Aretinu.

Roland je prisostvoval temu usmrčenju, ne da bi branil Skalabrino le z najmanjšo gesto. Da, v zadnjem hipu se mu je res že smilila! Kričanje kurtizane mu je trgalo srce. Toda Biankin oče se mu nikdar ni zdel tako strašen kakor danes, tako močilen in divji kakor v trenutku, ko je prijel Imperijo za lase.

Skalabrino ni predstavljal krvnika.

Bil je sodnik v pravem pomenu besede.

Če pomislimo, kaj je bil Skalabrino nekdanje čase, ter vpoštevamo, da je ta človek, ki je živel dotlej brez vsake ljubezni, začutil v sebi rast očetovskega čuvstva v vsej njegovi sili, in da je Bianka, njegova hči, ki jo je začel oboževati oddaleč, pomenila zanj simbol no-

vega življenja, Imperija pa je hladnokrvno izročila tega otroka Bembo, potem moramo uvideti, da je bilo njegovo dejanje zgolj manifestacija tiste skrivnostne, vseoblastne sile, ki ji pravimo pravica.

Toda čemu bi razlagali to dejanje?

Naš namen ni kazati ljudi boljše ali slabše, nego so bili. Mi pripovedujemo; to je vsa naša dolžnost in naloga.

Imperija je ležala mrtva sredi salona, ki je bil še pred eno uro poln njenih oboževalcev.

Tu so jo našli drugo jutro.

Rim ji je pripravil sijajen pogreb, žaloval za njo in ji postavil spomenik na javnem prostoru.

Roland in Skalabrino pa sta nemudoma zapustila salon smrti ter se vrnila h kočiji, ki jih je čakala.

V to kočijo je bil Skalabrino zanesel Bembo.

Čvrsto ga je povezal, zaklenil vrata kočije s ključem in šel nazaj h gospodarju, kar bralec že ve.

Roland je sedel v kočijo tako, da je imel kardinala nasproti. Skalabrino je zlezal na kozla, in kmalu je težka kočija pustila Rim za seboj ter zdrdrala v galopu po cesti v Florenco — po cesti v Benetke!

Ko je Skalabrino pograbil Bembo in ga vlekel v kočijo, je dejal kardinal sam pri sebi:

»Moja zadnja ura je prišla!...«

V kočiji se je onesvestil. In v tej nezavesti se mu je zdelo zares, da umira.

Nato, čez par ur, ko je videl, da mu nihče ne stori nič žalega, je dobil pomalem zopet vso oblast nad svojim duhom.

»Kam ga vlečeta?«

»Kaj hočeta storiti z njim?«

Nerazrešljiva vprašanja! Najbolj gotovo se mu je zdelo, da ga ne namerjata ubiti, in da mu mož, ki sedi mirno in nemo njemu nasproti, noče ničesar žalega.

Ta mož je bil Roland.

Bembo ga je motril dolgo časa, študiral ga do pličice in si dejal naposled:

»Ni mogoče, da bi me bil ta človek obsodil na smrt. Toda kaj mi hoče?«

A zdajci se je spomnil Črne Jame.

»Da, da: Roland ga hoče pahniti zopet v kako temnico.«

Groza ga je stresla.

Groza ga je stresla.

»Toda človek uide tudi iz najbolj zastražene ječe!«

»Dokaz je že to, da je on danes tukaj in živ! In dokaz je Roland sam, ki je pobegnil iz beneške temnice.«

Prva noč je minila, ne da bi bil Bembo črhnil besedico.

Ko je bil še nezavesten, sta mu vzela kunjjo iz ust in mu celo razvezala vrvi.

V nekem neopaženem trenutku je Bembo z neskončno previdnostjo poizkusil, ali ne bi mogel odpreti kočijinih vrat. Toda videl je, da so vrata na obeh straneh skrbno zaklenjena.

Mali oglasi
Zbiranje, dopisovanje in oglaševanje
trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p,
najmanjši znesek Din 10—

Mali oglasi

Vskladiščenje

pohištva ter vsakovrstne robe, ocaričenje in vsa spedijska dela prevzame po nizki tarifi spedijska A. Reismann, Vojašniška ul. št. 6. 2848

Tovorni avto,

Ford 2 tone in Fiat 1.5 tone in 2 peči na žagovino v dobrem stanju po ceni na prodaj. Vprašati pri Juriju Ehl, Maribor, Maistrova ulica 6. 2843

Stanovanje

dve sobi, predsoba, kuhinja s pritliklami se takoj odda. Naslov v upravi lista. 2850

Gospod se sprejme na stanovanje.

Loška 5 l. 2851

Sprejem 2 gospoda

na stanovanje in hrano. Slomškova ul. 9 l. Studenci. 2852

Sobo- in črkostikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Frano Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Dostojevski:

Selo Stepančikovo

humoristični roman
prevod Vladimira Levstika

Broširana 44 Din, vezana v platno 56 Din.
Po pošti pa 2 Din več.

Tiskovna zadruga v Mariboru
Aleksandrova cesta 13

Živi karpi,

ščuke in lini se dobijo dnevno po najnižji ceni pri tvrdki

Ferdinand Greiner

Maribor, Gosposka ul. 2

Novo otvorjena trgovina s premogom in lesom

Tinnauer

Maribor 2844

Gregorčičeva ul. 9

vhod tudi skozi Slovenska ul. 8

se priporoča cenj. občinstvu za blagohotna naročila.

Ceno brezkonkurenčno! Posrežba točna in solidna!

Zahvala

Za nam iskazana sočutja ob prebitki izgubi našega ljubega in dobrega soproga, oziroma očeta, gosp.

Franca Kervina

izrekamo tem potom vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebno pa se zahvalimo g. nadrevidentu Petek-u za njegov trud, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, ter vsem onim, ki so ga v tako lepem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoča rodbina Kervina.

Tovarniška zaloga perila in volnenih pletenin

2865

zato pri največji izbiri izredno nizke cene.

Samoveznice

čepice

klobuki i. t. d.

JOS. KARNIČNIK, Maribor, Glavni trg 11.

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Br oz ovi č v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.